

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravišтво (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 124.

V Ljubljani, v torek 1. junija 1886.

Letnik XIV.

Vzroki delavskim nemirom.

Nanašaje na včerajšnji članek, v katerem poslanec gosp. Klun med drugim tudi trdi, da s postavo o zavarovanju delavcev proti nezgodam še socialno vprašanje ni rešeno, in da zleg globokeje tiči, hočemo to stvar, v kateri gospod poslanec tako podučljivo govori, z druge strani razpravljati. Pred vsem nam je omeniti, da so vsi previdni kristjanje že davno pravili, kaj da pride nad naš rod, ako v pravem časi ne zapusti napačne poti. Svet pa ni poslušal svarilnega glasú, reklo se je, da se po nepotrebnem ljudstvo plaši in bega. Sedaj se pa pred ljudstvom tresejo najhujši kulturoborci; kaj mislite, da je veleumnega Bismarka in zmagočenega cesarja Viljema kaj drugega spametovalo, kakor anarhisti. Blagor njima in blagor tudi državi, da sta spregledala prej, kakor je vse zgubljeno. Koliko malih „bismarkov“ pa še sedaj tega ne razume. Po teh ovinkih vrnimo se k stvari, o kateri hočemo govoriti. Ljudstvo divjá, ker se mu jemlje 1. telesna moč, da jo žrtvuje nenasitljivemu molohu; 2. ker se mu jemlje edino to, kar ga še na tem svetu, na katerem pa ni nebes ne za trpina pa tudi ne za bogatina, tolaži in okrepuje, jemlje se mu vera v neskončno modro in pravično vlado Božjo in upanje boljše prihodnosti na unem svetu, kjer ni razločka med bogatinom in revežem, med veleobrtnikom in tovarniškim delavcem in kjer vsak prejme, kar si je zaslužil na tem svetu.

Kako kratko, pa tudi kake resnično to izražuje naše ljudstvo, ko pravi: „Bogatin more nebesa kupiti, revež si jih pa mora zaslužiti.“ No, dovolj o tem, ker ne pišem govora za cerkev, marveč časni-karski članek, toraj pravim: najhujši kulturoborci se tresejo pred ljudstvom, ker pravijo, da se je „poživinilo in ne pozná olike“. A vzrok nemirov so jim le Most in tovariši; a mi pravimo: delavsko vprašanje le prav razumó ultramontanci. Tako nam je odkril Anglež Devas o priliki, ko so se vršila v Londonu grozna dejanja socialistov, vzroke teh silovitih dejanj in poglobitno povdarjal to-le: 1. cerkveno življenje je prenehalo; 2. zakon ni več krščan-

ski; ni je vzgoje v obitelji. Kar je tukaj povedano, veljá več ali manj tudi za druge dežele, se vé da za Avstrijo ne toliko, ker tukaj še nismo tako daleč zabredli, izvzemši nekatere kraje.

Tukaj naj omenim grozovitnih požarov v naj-novejših časih v Galiciji, kaj pa, ko bi tudi to bilo v zvezi z anarhisti. Od strašnega požara na Dunaji, ko so pred nekaterimi leti pogorela ogromna skladišča lesa, se je pozneje tudi trdilo, da izvirajo iz zlobne roke socialistov.

Kar se tiče cerkve, krščanstva in veljave (avtoritete) pravi Devas, da se more skoraj o večini delavcev reči, da ne spadajo ne k temu ne k unemu verskemu izpovedanju in piše o teh: „Ne brigajo se za vero in za dogmatiko, po svojih nazorih o božanstvu, o brezboštvo, ne potrebujejo ne cerkve, ne kapele. Isto tako, kakor so se oprostili verskega prepričanja, oprostili so se pa tudi političnega „praznovrstva“ in za besede „postavna veljava, ljubezen do domovine, sveto je premoženje“ se toliko menijo, kakor za deset božjih zapoved, za sv. evangelij ali za cerkev, kajti oni so iznajdlji od kod da izvira vsa božja in državna veljava, ker namreč pravijo: Pešica prekanjenih ljudi je s silo in zvijačo vse premoženje, vso dobroto tega sveta sebi prilastila in državo ustanovila, da jim varuje imenje. In pozneje — to je največa njih politična modrost, izmislili so si prihodnje življenje, njega gorje in dobrote, to naj jim bode sredstvo, da po eni strani vpokoje in v spanje zazibljejo nezadovoljno ljudstvo, katerim so vse vzeli, po drugi strani pa s tem „bav-bavom“ ljudi silijo k pokorščini. Sedaj pa je prišel čas, da bode konec tem zvijačam in slepilom.“

Tako si misli brezversko ljudstvo in to je sad „brezverskega ljudskega izobraženja“.

Vsakdo, ki je prebral najnovejšo modrost social-demokrata Bebelna: „Islam und Christenthum“ bode lahko razumel, zakaj da vodje socialistov z njih „modroslovjem“ najdejo tako vernih poslušalcev tam, kjer je krščanska in verska vzgoja tako zanemarjena.

Naj kdo le prešteje v Berolinu, Hamburgu, v Lipskem in drugod cerkve in ljudi, kolikor jih notri hodi, in vse mu bode jasno. A to ljudem ne vgaja,

nočejo, da bi se to odkrilo, ker to bi jih pred Bogom in ljudstvom hudo tožilo in bi odkrilo njih lastno dejanje ali vsaj zanemarjanje dolžnost. Zakaj neki toliko kričanje naj se socialisti preganjajo, čemu toliko hinavščine, češ, da se poganjamo za to, kar je človeku najdražje in najumetnejše, ako se zanemarija največa dolžnost, skrb za vero in pravnost.

Kar pa se tiče razpada pravosti v zakonu, pravi Anglež Devas, da ni je več verske podlage niti še narurne postave ne spolnujejo. On piše vsled najnovejših preiskav o življenji med delavci tako-le: Po mestnih okrajih, kjer delavci stanujejo, tam jim zakonska zveza ni več času primerna in priležna. Dokler jih ne loči bolnišnica, jetnišnica ali pokopališče, živé s paroma skupaj kakor zakonski mož in žena. Ne puste, da bi jim kdo kratil „svobodno voljo“. — Ako kdo vpraša ljudi, ki mirno živé drug poleg drugega, zakaj se ne poročé, rekó nekteri, da na to niso mislili, drugi pa, da bi jih to le begalo in vznemirjalo in da nimajo za to časa. Da se pustita mož in žena, dasiravno sta morda postavno zvezana, ni nič kaj nenavadnega. Ločita se dostikrat, ko se skregata in brez premislica po tem živita v drugi zvezi. Da še več, med njimi je nekako občestvo, ako mož gre v ječo, pride pa kdo drugi na njegovo mesto. Strahovito! A to ni izvira, ker današnja olike ne pozná verskega značaja zakonske zveze, na ktere se naslanja čast, imenitnost in dolžnost zakonskih.

(Konec prih.)

Poročilo o občnem zboru c.k.kmetijske družbe 26. maja.

(Konec.)

Potem se oglasi tudi deželni predsednik, gospod baron Winkler, ter pravi:

Kot zastopnik vlade čestitam novo izvoljenemu predsedniku c. kr. kmetijske družbe za zaupanje, kterege mu je slavni zbor ravno kar skazal; čestitam pa tudi zborovalcem samim, ker smem jih zagotav-

LISTEK.

Levograška povest.

Spisal Váeslav Beneš-Třebizský.

(Konec.)

Vetrovec se je res ulegel po travi, kolikor je mogel pripravno.

„Tukaj so iz svete zemlje ti spominki, — prst z betlehemskega hleva, — z gecemanskega vrta in z Kalvarije, — dajte mi jih pod glavo! — Da bi le imel mir! — Če hočeš, lahko moliš za-me; toda silim te ne!“

Starček je položil roki križem čez prsa.

„Vas vse maščuje najbolj medsebojna ljubezen vaših potomcev in sad, ki se rodi iz te njihove ljubezni!“

Redovnik se je sklonil nižje k njegovi glavi.

„Vse praviš?“

„Vse do zadnjega!“

„Vso to deželo?“

„Od ene meje do druge!“

Ti si stare, česke slave ljubitelj, med njimi edini, — ti bi ne mogel lagati; toda varuj se jih, ne verjemi njim . . . spominjaj se na-me . . . Kar sem jaz skusil, v svojem življenji nikoli ne boš učakal, nikdar ne skusil in zato mi veruj. — Kedar se bodo najljubezniveje smejali proti tebi, toraj skrbi za-se najbolj pazno! — Tako! — Jaz sem doma! — Tukaj je Rivnač, tu Stražišče, tam pepel Neklanov, tu Vojenov, tu Kresomislav . . . Pridi bliže, ti stara česka slava . . . Že gre; le glej . . . Tam se sveti, rudeči večerna zarja, z bojnega zelenja vzrašča belo-rudeč cvet . . . Pozdravljam te, gospod moj!“

Starček je umolknil, usta njegova so ostala na pol odprta, potem se je izvinil iz njih globok izdih, sličen onemu, kedar se delavec po težkem truda-polnem delu za dobra oddahne, usedevisi se za mizo, kjer ga čaka okrepičilo . . . in Vetroveva duša je hitela k starim znancem.

Redovnik mu je z ljubeznjivo roko zatisnil oči ter šel zvonit zadnjo uro.

Za nekaj časa so se na kraji smrti zbrali skoraj vsi ljudje iz Žalova.

Koj so spoznali Vetrovca in vsi so mu poljubovali mrzlo roko, kakor bi bil njih največi prijatelj

in Hrdina ga je namesto vseh prosil odpuščenja, da so o njem tako čudne reči verovali in še morda tu ali tam raznašali.

Bogoslav Balbin z Vorliene pak je dostavil: „Kedar koli sklenete roki, da bi molili, pridenite še h konci: In ti, Gospod Bog se me usmili in bodi meni milostljiv!“

In zdelo se je, kakor bi Vetrovec slišal te besede celó po smrti, kajti, po obrazu njegovem razprostrl se je nasmeh blage zadovoljnosti, kakoršne Žalovci pri njem nikdar niso bili navajeni.

Hrdina je tudi to zapazil.

„Glejte, kako mu je dobro, mili bratje.“

„Pozdravljajo ga zvesti prijatelji, stiskajo mu roko in se poljubujejo!“

„Ali bodo nas tam tudi tako pozdravljali?“

„Prizadevajte si, dobri ljudje, blagoslovljeni bode tudi v trpljenji in solze vaše se spremené, če tudi še le vašim pravnukom, v dragocene bisere!“

„Le eno prošnjo še imamo do tebe, dragi gospod! — Ko pokojniku izkopljemo grob, ga pokropi in blagoslovi, da mu bo zemljica lahka in da v miru počiva sredi med nami!“

„Koj jutri pridem! — Za ta čas z Bogom!“

ljati, da imeli bodo umnega in marljivega predsednika najbolj potrebnemu društvu. Naj omenim še zraven, da gosp. grof vživa tudi v najvišjih krogih polno zaupanje. To kaže, da je že dvakrat bil od presvitlega cesarja potrjen kot deželni glavar in od vis. ministerstva ravnokar imenovan za predsednika pogojzdovanja Krasa. Konečno dostavljam, da je tudi visoko vlado vest o smrti barona Wurzbacha neprijetno zadela, ker ranjki je imel za Kranjsko brez dvoma mnogo zaslug.

Volili so se potem odborniki, in sicer trije namesto tistih, ki so po pravilih izstopili, dva pa namesto umrlih. Oddanih je bilo 66 glasov; izvoljeni pa so bili gg.: Ivan Murnik, Franc Povše, baron Henrik Lazzarini, Luka Robič in Lenarčič.

Prestopilo se je potem sedmi točki: Poročilo centralnega odbora zlasti o prenapredbi družbenih pravil. Poročevalec je bil c. kr. svetnik g. Murnik, ki pravi: Centralni odbor predlaga, da bi se nekateri oddelki družbenih pravil prenapredili, ker niso več času primerni. Želeli, da bi se marsikaj bolj določilo, kakor je bilo določeno do sedaj. N. pr., da bi se delokrog podružnic razširil ter se jim dalo več pravic in več samostojnosti. Tudi za centralni odbor bilo bi kaj popraviti, zlasti pa za občne zборе, ki so le malo obiskovani, navadno le od Ljubljanskih udov in okolice, da občni zbor marsikterokrat še sklepčen ni bil. Potrebno je tudi bolj določiti uradovanje. Tako n. pr. naj bi tajnik kmetijske družbe ne bil tudi odbornik; tajnik namreč ima izpeljevati sklepe centralnega odbora, pripravljati in staviti navrh za odbore seje itd.; kako nepristojno je, če sam za se glasuje in znabiti tako tudi sam za se odloči — če je namreč malo odbornikov navzočih. Predlog glavnega odbora za danes je sledeči: Glavnemu odboru se naroča, da izdela prenapredbo nekaterih paragrafov družbenih pravil ter jih predloži občenemu zboru k letu osorej v pretres in končni sklep.

G. Dežman vgovarja: Glavni odbor naj bi bil odločno nasvetoval, kaj in kako naj se prenapredi. On dvomi, da bi bilo treba podružnicam večih pravic; saj lahko centralni odbor na-nje vpliva po potovalnem učeniku, dopisih itd. Zarad stanovitnega tajnika ima svoje pomisleke. Tù naj bi se prenapredovanje delalo, ampak prav previdno, sicer bi lahko nastale velike sitnosti in tajnik bi lahko postal vse-možni, ki bi še centralni odbor strahoval in sploh lahko mnogo po svojeglavnosti učinil.

G. Pirc temu nasproti povdarja, kar je že omenjal: da centralni odbor ne more toliko vplivati na podružnice, kakor imajo te vplivati na glavni odbor. Podružnice vedó kaj in kako je s kmetovalcem, ker so z njimi v vedni dotiki. Naj bi se začeli naši posestniki za kmetijsko reč zanimati, kakor Štajerci in Korošci, potem bilo bi vse delovanje boljše in živahnejše, pa tudi uspešnejše.

G. Murnik vgovarja g. Dežmanu: Da reč se bode lahko dobro premislila, čuli sveti tega in onega, saj danes se ne bode sklepalo tako nič stalnega, toraj imamo celo leto dovolj časa, toraj se bode lahko delalo previdno in ne prenapredovanje tako

dobro od strani glavnega odbora, kakor od strani udov kmetijske družbe, oziroma prihodnjega občnega zbora. Danes prosimo le pritrjenja predlogu, da se sme reč za prihodnji občni zbor pripravljati.

Predlogu zborovalci pritrjujejo.

K osmi točki: Poročilom in predlogom podružnice poroča g. Pirc, ter pravi, da Logatčani želijo lastno podružnico, toraj da bi se ločili od Cerknice, ki naj ostane za-se podružnica. Zbor temu pritrji.

Radeška podružnica predlaga, naj centralni odbor dela na to, da podružnice dobivajo ameriškanskih trt, da se s časoma poravná škoda, katero dela trtna uš. (Se pritrji.)

Enako prosi za ameriškanske trte podružnica Metliška; potem za dolensko železnico, ter ima tudi svoje mnenje o prostih ženitbah.

S tem so predlogi podružnic pri kraju.

K deveti in zadnji točki oglasi se g. Borštnik ter toži, koliko škode dela zajec sadjarstvu. On si je za sadjarstvo mnogo prizadejal, a zajec vničil mu je vse. Cenil mu je izvedenec škodo na 300 gl., a logarju bilo je preveč. Obrnil se je na sodnijo in ta je še enkrat škodo cenila, pa za polovico manj, kar je logar tudi plačal. A govornik pravi: Kaj hočem s tako odškodnino? Tudi za 500 gl. bi si ne dal prostovoljno toliko škode storiti. Zatoraj predlaga, naj dela centralni odbor na to, da zajca sme ubiti vsaki, kjer ga dobi. Če je že taka postava za kozo, ki je vendar domača žival in posestniku koristna, zakaj bi je ne bilo za škodljivo divjačino: zajca in srno?

G. Pirc k temu dostavlja, da so kmetovalci povsod tega mnenja. V Gradcu so ovrgli sicer vse dotične predloge, a kranjski občni zbor pa naj bi sprejel predlog, ki kmetovalca varuje, ter da se škoda vselej pravično ceni in izplača.

G. Borštnik še dostavlja, da srna je zlasti nevarna borovim vršičkom, naj se toraj gozdna postava spremeni. Konečno stavi predlog: Glavni odbor kmetijske družbe naj dela na to, da postava izreče, da je zajec škodljiva žival in da ga sme vsak na svojem posestvu ubiti. (Se sprejme.)

Ker ni bilo nobenega nasveta več in se tudi nikdo ni za besedo oglasil, je podpredsednik, gosp. M. Seunik proti poludnevu občni zbor sklenil.

Politični pregled.

V Ljubljani. 1. junija.

Notranje dežele.

Med avstrijsko in madjarsko državno polovico vnela se bo zaradi najnovejših dogodkov v Budapeštu huda časnikarska vojska, ktera pa prav lahko tudi še drug značaj dobi, če bodo Madjari svojo nesramnost dalje gnali. Mislite si, da sedaj že v ogerskem državnem zboru zahtevajo odstranitev Hentzijevga spominka iz ogerske države. Hentzi je padel v boji za domovino, ko se je za cesarja potegnil, in zato sedaj hočejo Madjari njegov spominek razrušiti, ker so bili sami tedaj puntarji, proti katerim se je Hentzi dvignil. Tostran Litave je sploh

mnenje razširjeno, kar je tudi neovrgljivo res, da je Hentzi padel kot žrtva svojega poklica; tega pa se vé da, madjarska ošabnost neče pripoznati. Kar se pa Tisze samega tiče, ga bode pa njegova obsodba general-Janskega postopanja prej ko ne stalo njegovo dostojanstvo. Tisza je bil tako nesramno drzen, da je Janskijevo postopanje smatral za „netaktno“ in „nepravilno“ (taktlos und uncorrect). Kaj pa je v očeh madjarskih šovinistov taktno? Morda to, da so potem častnikom okna pobijali in Hentzijeve spominek ogrdili? Ali pa znabiti je to po ogerskih postavah pravilno? Po madjarskih načelih že mora biti, sicer bi ne bili za protidemonstracijo kaj takega delali. Dve reči ste, ki bodele sedaj-le v kratkem pokazali, kako se je stvar na Dunaji zasukala in sprejela. Prvič moramo počakati, kaj bo z Janskim, drugič pa, kaj se bo s Tiszo zgodilo. Če bodo Janskega vpokojili, potem bode Tisza ostal; če se pa Janski postavi na drugo še odličnejše mesto — pravijo, da v Krakov — no, potem mora pa Tisza iti, ker je njegovo lojalno postopanje obsojeno. Sploh je pa zadeva zadosti važna, da bi napravila razprtije med to in onstran Litave.

V ogerski državni zbornici v Budapešti kritikoval je Ghyzy pri debati o dokladnih kreditih denarno gospodarstvo ogersko in nasvetoval je denarstvenemu ministerstvu povišanje davkov. — No, slabeje bi vendar ne bil mogel priporočiti opozicije. Grof Szapary je na to odgovoril, da ni ga že davka, katerega ne bi bil zvišal in je rekel, da se le z varčnostjo dá kaj doseči, se vé, kolikor to ne opovirajo dela že začeta in sklenjene pogodbe. Kritikoval je dokladne kredite tudi grof Avrel Desseofy, a rekel vendar, predlogi se morejo sprejeti, v gorenji zbornici tako ni mogoče vlade vreči. — In tako je bilo vse sprejeto z večino glasov. Ministerski predsednik pri ti obravnavi ni bil navzoč.

Madjarske pesti na Hrvaškem vedno huje občutijo. Dne 30. maja nameravali so hrvaški rodoljube na slovesen način vdeležiti se odkritja spominjske plošče ilirskega skladatelja Rusan na Virji. Rusan je bil eden tistih Jugoslovancev, ki so v štiri-desetletji tega stoletja svoj rod budili iz narodnostnega spanja in so ga privedli v današnji tir. Prav to postopanje se je pa že tedaj Madjarom silno pod nos kadilo, kajti že tedaj so prav tako nesramno Hrvate davili v narodnostem oziru, kakor jih danes še vedno stiskajo. Rusan je toraj že vsekako mož, katerega se smejo Hrvatje vedno hvaležnega srca spominjati. Letos so to tudi dejanski pokazati hotli ravno s tem, da ga proslavé z odkritjem njegove spominjske plošče. Prav to pa Madjarom ni bilo kar nič všeč. Ker jim vendar vse slovesnosti niso mogli zabraniti, bali so se pa vendar le, da bodo sikale ojstre pušice iz ust hrvaških govornikov na svoje zatiralce, so jim rekli: „Le odkrite ploščo, kakor Vam drago, toda tiho morate biti. Govoriti nima nihče pravice, ne pri odkritju, ne pri banketu, če ga mislite kaj napraviti in ne drugod, karkoli bi bilo s slovesnostjo v zvezi; le kogar bo odbor za to pooblastil in če bo taisti potem svoj govor tri dni pred slovesnostjo podžupaniji predložil v cenzuro, smel bo katero ziniti.“ Hrvate je tako povsem spoštovanega naroda nevredno postopanje v srce žalilo in so za sedaj vso slovesnost opustili.

Avstro-Ogerska in Rumunija se pripravljata na boj. V poslaniški zbornici v Budapešti je bil predložen načrt postave, ki dopušča uvaževanje turšice in prosa iz Srbskega in Bolgarskega colnine prosto, češ, to bode še huje pritiskalo Rumunijo. Vložen je tudi predlog za grajenje železnice Mostar-Metković do Sarajeva notri do izliva Rame. Povdarjajo posebno tukaj korist zveze Bosne s Hercegovino in Dalmacijo, ker bodo pridelki iz severne Bosne spodrinili uvoz laškega blaga. Povdarja se tudi, da

Potem je mož v dolgem, do pet plavajočem oblačilu odšel; a mogel je čisto natanko za seboj slišati, kaj so Žalovci na to med seboj govorili.

„Škoda, da od vseh morda tako z nami misli le on sam — le on edini. Škoda, prevelika škoda!“

Bogoslav Balbin je potem pospešil korake. Ko je dospel v svojo celico sedel, vzel je papir in pero ter pisal, dolgo pisal. . . .

Škoda, velika škoda, da se je mnogo listov od njegove ostaline pozgubilo in da v njega memoarih manjka marsiktera, redka stran, ki je bila v njegovem srcu s zlatimi črkami pisana.

* * *
Dan na dan gledam na Levigradec, in ta Rivnač, kako se za njim mrači in čelo s sivimi dragami razrito kipi v višave, zlasti kedar sije solnce na jasnem nebu in se razpenja čez Veltavo prijazna nebesna modrina.

Na starodavnem gradišču stoji bela cerkva že dobrih tisoč let in za cerkvico črni se Rivnač sam Bog vé kako dolgo! — Česa vsega nista oba videla! Težko je le pomisliti to nazaj, kaj še le spraviti v pero in po tem na papir. — Kedar se tako na večer vračam domu na svoje stanovanje in sivi skalnati vrhovi kviško štrlé na okoli, ali se megla počasi spušča na Veltavine valove, tedaj se mi vselej zdi,

da jasno gledam v starodavno preteklost, v one čase, ko je tù poslednji svečenik poslednjo žrtev zapalil bogovom v čast, in da se povesti pogreznene v Veltavinih globinah dvigujejo zopet na dan vedno višje in višje, in s temi povestmi stare, mile postave, od katerih se oko nerado loči in na ktere glava nikdar ne pozabi.

Jedno od teh postav, s katerimi je stara česka čast, ko so jo povsod sramotili in kjerkoli je hotla prestopiti prag in potrkati na vrata, povsod odpodili, šla si na mnogo let iskat miru v skalnate dupljine, — narisal sem v ti svoji Levograški povesti. Če mi bode pripuščal čas, pojdejo še druge od teh skrivnostnih postav, ki imajo poleg starih pripovedovanj v podmoranskih skalah globoko v jamah že tisočletja sém svoja bivališča, v smrtonosnem letu mimo oken moje sobice.

Dostavek vredništva. Končali smo danes „Levograško povest“ znanega pisatelja českega, gospoda Beneš-Třebizskega, ki je bil duhovnik in je nedavno umrl. Marsikteremu čitatelju povest iz starodavnih časov znabiti ni bila všeč, in reči moramo odkritosrečno: Nam tudi ne. Mi ranjkega Beneša ne poznamo, razun iz poročil časnikov o njegovi

smrti, zatorej tudi ne vemo, kaki namen je imel s svojo povestjo. Če se je bil namenil risati postopanje naroda, kateremu je najpred v mislih narodnost, potem še le vera, je svojo nalogo jako dobro izvršil in ni prizanašal niti dinastičnemu čutilu, niti verskemu, ampak temu očital fanatizem, onemu krivico in ljuto postopanje.

Čudno, kako-li je mogoče, duhovniku vstaše in puntarje predstavljati kot mučenike in žrtve, ter Jan. Harranta povzdigovati kot maševalnega viteza, ker je smrt očeta Krištofa (obešenega vstaša in puntarja) s šestkratnim porazom cesarske vojne mašoval. Da, — rečemo še enkrat — če je imel ranjki Beneš-Třebizsky gori omenjeni namen, ter hotel svoj narod k temu navduševati, je svojo nalogo dobro izvršil, kar pa je od duhovnika komaj misliti.

Če je pa imel namen le risati običaje, mišljenje in navade tedanjih časov ter pred njimi svariti, bi se bil imel vendar bolj določno izraziti, obsojevati tako mišljenje ter kazati prepad, kateremu narod s takimi nazori nasproti hiti. In v tem smislu je „Levograška povest“ lahko podučljiva našim liberalcem in drugim. Vera in domoljubje narodno je prava pot, nikakor pa ne narobe.

se bode ta železnica hitro splačala, ker Bosna in bosenske železnice so v dobrem stanu, kar se tiče prihodkov.

Vnanje države.

Prah, ki ga je *carova beseda* ob črnem morji govorjena ruskemu vojnemu brodarstvu po celi Evropi dvignila, skušajo v Petrogradu zopet porisati in si v tem prizadevajo, kolikor bi se to ravno dalo. Vsi inostranski časniki priznali so tistemu cesarskemu povelju takoj na prvi pogled lastnost, da po smodniku diši. Edino le Rusi trdijo da ne, da to ni res, temveč so bile to navadne besede brez vsakega posebnega pomena, ki jih je car izgovoril samo zato, da bi svoje ljudi z njimi kolikor toliko navdušil v ljubezni do domovine. Zato se mu je pa ravno trenutek najbolj ugoden zdel, kedar so se mornarjem izročali novi vojni parniki v črnem morji. Car in njegova vlada — pravijo Rusi dalje — so skupni Evropi že prevelikrat dokazali, da jim je na ohranjenju miru že toliko ležeče, da na kalenje miru ne morejo misliti. No, nekaj je že res! Rusija je za mir, ker do sedaj še mora biti ali je morala biti, ker za boj s katerokoli evropsko veselo ni bila pripravljena, in ker vsaki vladi mora na miru veliko ležeče biti; a če bode pa še za naprej pri tem ostalo, je pač drugo vprašanje. Da car Aleksander svojim ljudem ni kar iz dolgega časa govoril, da menda pridejo kmalo trenutki, ko bode od njih zahteval tisto udanost, ktera je njihove očete vedno odlikovala, je vendar že samo na sebi zadosti jasno in umljivo in bolj če se bodo Rusi v tem smislu izgovarjali, manj jim bode svet verjel.

Najnovejši telegrami iz *grško-turških pokrajin* vedó že od mrtvih, ranjenih in vjetih pripovedovati. Iz tega sme se že sklepati, da praske nikakor niso bile tako piškave, kakor jih je brzojav svetu objavil. Kjer se že o polpeti stotini mrtvih in več nego o 300 vjetnikih govori, ondi je moralo lasanje že precej hudo biti. Iz nič ni nič, in tudi Turki bi ne bili imeli že 180 mrtvih, Grki pa še več, če bi se bili le kar nekoliko popraskali, potem pa odšli. In še je malo upanja, da bi se vse gladko poravnalo, da bi se blokada odpravila in da bi Turki zopet svoje armade v malo Azijo prepeljali, od koder so jih skupaj navlekli. Trikupis, od kterege se je cel svet nadjal, da bo kar čez noč vse dobro naredil, kar je Delyannis zakrivil in pokvaril, je v zbornici sam pripoznal, da nima posebnega upanja, da bi velesile blokada kaj kmalo odpravile; to pa menda zaradi tega ne, ker se tudi Trikupis gledé razoroževanja nikakor ni hotel velesilam na ta ali oni način obezavati, s čemur bi bil morda pozneje suverenskim pravicam grške države sitnosti napravljaj. Kar se tiče Turčije, djaj je Trikupis, da pač verjame, da ima Turčija zadosti dobre volje za razoroževanje. Nikakor pa ji ne more verjeti, da bi ona res tudi vse to izvršila, ker ji vselej za taka podvzeta prave odločnosti manjka.

Francoski princ nekako mirno pričakujejo vsega, kar ima čez nje priti. Posebno o „rudečem princu“, o Napoleonu, francoski „Figaro“ trdi, da mu vprašanje o izgonu prav nikakih sivih las na glavo ne dela in je neki zaradi tega popolnoma miren. Če je res, je menda še celó sam za to, da se princ izženejo, to pa menda zaradi tega, ker se Napoleon v inostranstvu veliko bolj varnega čuti, kakor pa doma. Sicer je pa Napoleon velik prijatelj republike in kakor sam pravi, odločno proti vsakej monarhiji. Nam se zdi, da je tukaj prav mnogo kislega grozdja. Saj poznamo Napoleonske ideje o republiki. Tako dolgo jo obožujejo, dokler si sami gorkega gnjezda ondi ne pripravijo, kakor hitro pa na vse strani toploto okoli sebe čutijo, se pa čem preje tembolje skušajo otrestiti republike s tem, da je dosedaj še vsak tak napravil državni prevrat, v katerem si je potem sam krono na glavo postavil. Kar jih je iz Napoleonove rodovine, bode le tako dolgo vsak republikanec, dokler si ne bo upal na prestol, kterege pa drugim, recimo kraljevim princem, ki imajo vendar prvo in edino pravo dedno pravico do njega, po nobeni ceni ne privoščiti. Samopridnost je edino pravi vzrok, zakaj da je Napoleon prijatelj republiki in je vsak drug piškav poleg tega. Napoleona sicer hvalijo, kako uzorno da kot republikanec živi, da on cesarjeve krvi potomec pripoznava nad seboj ljudsko suvereniteto, in da sam trdi, da monarhija dandanes ni več ugodna razmeram, v katerih živimo. Še enkrat rečemo, da to ni drugzega nego pesek v oči, da bi Francozje ne videli, kedaj bi se Napoleon na prestol pognal.

Rumunska in Francoska se pogajata zaradi kupčijske pogodbe. Rumunska je sprejela nemško-rusko-rumunski prevozní tarif za vožnjo po železnicah, to ima nadomestiti prevozní promet preko Avstro-Ogerske. Na trgu v Bukareštu kar mrgoli nemških kupčijskih agentov. Po morji je sedaj šlo kakih 5000 volov na Laško.

Homerulebill (postavba zaradi irske samostalnosti) je stopila sedaj v drug štadij, odkar je Gladstone sklical liberalne člane parlamenta in jim razložil, da on noče izključiti Ircev iz angleškega parlamenta; in da pojde pri glasovanju le za splošno izjavo zaradi naprave irske samouprave (glej „Slov.“ št. 122). Sicer je že to povedal Gladstone volilem v Midlothian-u, vendar je sedaj njegova izjava segla globokeje. Chamberlain je pisal časopisom, on v pismu izreka zaupanje, da bode z zmernim postopanjem in prizanašanjem zopet mogoče združiti li-

beralno stranko. Gladstone je bil pri kraljici zaslišan, ker se misli kraljica podati na Škotsko v grad Balmoral, a pred je hotla še zaslišati iz ust prvega ministra, kako je s krizo. Sicer pa Gladstone ne misli odstopiti; ako bi pa Homerulebill zavržena bila pri drugem branji, bode pa zbornica razpuščena.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 31. maja. (Težko verjeti!) Po mestu se mnogo govori, da namerava naše starešinstvo nove ulice napraviti iz središča mesta v njega okolico. Prav; veseli nas vsako olepšanje mile nam Ljubljane, in všeč nam je, kar pospešuje javno občenje. Da pa magistrat hoče (kakor se že dokaj glasno pripoveduje) našim za vzgojo ženske mladine toliko zaslužnim redovnicam, Uršulinkam, vzeti kos vrta, ter narediti tamkej ulice spred kazine do Tržaške ceste proti Rudolfišču, tega kar ne moremo verjeti. Najprej se nam stvar zdi nepotrebna. Dokler še ni bilo Knafovih ulic, je take ceste iz „Zvezde“ do Latermanovega drevoreda bilo pač res želeži; a čemu sedaj nunam vrt jemati, ko ima sleherni spred kazine v Knafove ulice le nekoliko stopinj! Če magistrat vsekako hoče imeti še novo zvezo z okolico mestno, naj podaljša „nunske ulice“ memo g. Stedryjevega vrta, ter ondi kupi kosček privatnega sveta, kojega bi lastnik za pošten denar menda rad prepustil. Te ulice bi imele kaj pomena, ker bi vsaj jezdec in pešec iz Gradišča urno prišel na Tržaško cesto k jezdarni in drevoredu. Za koliko bi neki mesto bilo na boljšem, ako Uršulinkam siloma vzame velik kos samostanskega vrta? Nekoliko Ljubljanske gospode bi nekaj trenutkov prej prišlo v senčni drevored! Ali srce trdo ko jeklo in mrzlo ko kamen moral bi imeti, kdor bi samo mestnim šetalcem (in to le nekterim) na ljubo, in da si ljudje, katerih nekteri se od dolgega časa ne vedó kam dejati, par stopinj prihranijo — vrt jemal, ali manjšal ubogim redovnicam, katerim je ves drugi svet za zmiraj zaprt, ter jim je kos zemlje okrog samostava edini kraj razvedrila in čistega zraka! Naj se ne govori o „javni koristi“, ali celó o „javni potrebi“. Potrebe za tako ne kaj pravično ravnanje ni; ako pa gledamo na samo korist, spazimo po Ljubljani veliko drugzega, kar bi bilo bolj koristno in bolj potrebno. Tú so ulice toliko tesne, da so celó nevarne; tam konec hiše vozu in pešcu pot zapira; ondi beraška stavba sredi lepih hiš žali oko..., in vendar si nihče ne upa lastniku reči: „Hočeš, ali nočeš, tukaj ti bom vzel polovico dvorišča, tamkej ti poderem kos hiše itd.“ Je mar cerkveno lastninsko pravo manj sveto, kakor privatno? S kratka: težko nam je verjeti, da bi narodni naš mestni magistrat nameraval tisto, kar si še prejšnje nemčursko starešinstvo ni upalo storiti!

Iz Krške okolice, 29. maja. (Kukci.) Z mnogih krajev se je že tožilo po časnikih, da kupec ali labrudar gozde uničuje. Tožilo se je leta 1884 tudi iz našega kraja, kako se nedoraščeni smrekovi gozdi uničujejo; a sedaj pa ne spodjeda ta škodljivi mrčes samo smrekovih gozdov, ampak zalezal se je že tudi pod bukovo kožo. In ako se ne ustavi, še nekaj let, in naši gozdi bodo goličavam na Krasu podobni. Ko se je trtna už prikazala po vinogradih, začelo se je podučevati, bodisi z djanskim ukom, bodisi z podučnimi spisi, kako naj ravnaajo vinorejci z vinogradi in trtami, da bi se trtna už zatrla; še celó ameriksanske trte so se jele saditi, ktere se morajo z našimi požlahtniti. Sicer se tudi želi pomagati, da bi se kupec zatrl; toda kako? Zapoveduje se po gozdih snažiti; vsaki les, bodisi kakoršen-koli, ki ga vihar polomi, se mora obeliti ali še celó sežgati. Toraj se želi pomagati, da bi se kupec zatrl, a samo oni, ki semtertje le katero drevo uniči. Za onega pa, ki cele gozde pokončava, se nikdo ne zmeni. Postava je, da se nedoraščen les ne sme sekati, — a le na papirju; tako namreč se bere v knjigi „Kmetom v pomoč“ na 90. strani. Postava je na papirju — kupec se pa pridno sprehaja od gozda do gozda, naj si že bode les doraščen ali nedoraščen. Kamor se zaklati, on gotovo spodje les do golega, čeravno drevo ne meri čez tri palce na štoru. Ima pa tudi še tako spretnost, da mu ni treba lesa po gozdih iskati, ampak kupec prileze le do ceste, nekoliko poškrablja in od vseh strani mu vozijo les na ponudbo. Kdo je pred nekaj leti umel besedo „Kubik“ v našem kraju? Nikdo razun ka-

kega trgovca, a sedaj ga pa že vsaki otrok pozná, pozná ga že toliko, da že stoječe drevo premeri, koliko kubikov ima in koliko se bo za njega vzelo.

Še se nahajajo kmetovalci, ki se branijo kukca v gozd spustiti, a le malo, ker ta žival je nadležna, in ko se pod kožo varno čuti, se je je težko znebiti ter spraviti ven iz gozda. Vam se bode znabiti čudno zdelo, zakaj da bi se mrčesa ne mogli znebiti, a nekaj naj omenim, da Vas resnice prepričam. Tukaj v okolici je knez Auerspergov gozd, v ta gozd pride vsako leto, navadno jesen, oskrbnik iz Soteske drva prodajati tistim, ki nimajo svojih gozdnih delov. Drva se prodajajo vsako leto, a gozdu se ne pozná veliko. Poslužili so se te prodaje tudi trgovci ter nakupili mnogo lesa, kterege so izpeljali na žage in potem Bog vé kam. Gospodu oskrbniku se je to čudno zdelo, zakaj da se toliko bukev pokupi, a kmalo je spoznal, da se kupec zalezava v gozd; uprl se je tej prodaji, da ni hotel po več takim bukev prodajati. Kukci pa niso le nadležni, a tudi navihani, poslužili so se zvijače ter vsaki si je po več oseb najel, ktere so za njega kupovale. Zvijača in goljufija imate kratke noge, enemu je pretečeno leto že spodletelo; najel je bil oseb, katerim je dal 300 gld., da bi bile nakupile lesa zanj, a le ene bukve niso dobile. Težko se je otrestiti te nadležne živali, pa sčasoma že tudi gré. Upamo, da se bode tudi tukaj zgodilo.

Iz Cerknice, 29. maja. Danes obiskal je naše jezero visokorodni gospod deželni glavar, grof Thurn. Videl in prepričal se je, koliko lepega svetá je zasutega in čaka odrešenja, da bi koristilo človeštvu v mnogo večji meri, kakor sedaj. — Čuli smo, da namerava vlada letos semkaj poslati več inženirjev, strokovnjakov v vodnih zadevah, da napravijo na mestu svoje študije in potem stavijo svoja sporočila za osušenje jezera. V tej zadevi bi jim svetovali priti semkaj tedaj, ko bodo požiralniki odtekali, kar so bode zgodilo, ako bode vreme vgodno, že koncem junija. Več o tem sporočam o svojem času.

Iz Št. Jurija pod Kumom, 30. maja. Od kar je mraz prenehal, je nastala nenavadna huda vročina, in vsa narava po hladnemu dežju željno zdihuje. Pa dežja le ni in od hude ure se do sedaj ni še slišalo od nobene strani; vendar pa je strela že svojo žrtvo zahtevala. Pretekli petek, 28. t. m., je pri sv. Juriju pod Kumom neka stara dekla v pšenici plela, kar se začelja tamniti ter tudi rosi, in ona zbeži pod neko hruško, a v tem trenutku se zabliška in strela vdari v hruško ter je vbila staro dobro žensko.

L. G.

Domače novice.

(Veliko pevska akademijo) napravi dné 19. junija (na sv. Trojice dan) pevski zbor Ljubljanske čitalnice na čitalničnem vrtu. Kakor čujemo, sodeloval bode tudi „Sokol“.

(Pevski večer) „Slavca“ na čast vrlemu članu gosp. J. Meden-u bil je v nedeljo zvečer v Ljubljanski čitalnici dobro obiskan, navzočih je bilo tudi dokaj odličnih oseb, kar si lahko „Slavec“ v čast šteje. Spored se je pričel z lepo pesmijo „Svoji k svojim“, pri kateri je kaj lep četerospev. Kmalu po tej točki nastopil je celi zbor, na čelu mu predsednik gosp. A. Jeločnik in proslavljenec gosp. J. Meden, kterege predsednik z lepimi besedami pozdravi, omenja njegove zasluge v obče pri slovenskem petji, in da, ako bi njega ne imeli, bi tudi marsikake lepe pesmi ne bilo, ktere so naši domači skladatelji, računši na njegovo sposobnost, t. j. krasoto glasu, vglasbili in tudi njemu na čast poklonili (Vilhar, dr. B. Ipavica i. dr.), zasluge posebno za „Slavca“, na kar ga je kot najmlajše pevska društvo imenovalo svojim častnim članom. Izrekel je željo vsih, da bi ga ljubi Bog še mnoga leta ohranil pri krasnem glasu na čast naše domovine. H koncu govora podá mu lepo diplomu, ktero je risal g. K. Drenik. Med predsednikovim govorom klical mu je zbor in občinstvo gromovite „Živio“- in „Slava“-klice, na to pa je pel zbor krasno pesem „Popotnik“ s tenorsolo, ktero je g. Meden tako lepo s pravim skladateljevim čutom pel, da je ni moč popisati in radi tega tudi ponavljati moral na obče odobravanje. Kaj milo je predaval g. Meden Vilharjeva, njemu na čast poklonjena samospela „Domovini i ljubavi“

in „Oj vstani srce moje“, da priznavanja ni bilo ne konca ne kraja. „Frankopanka“ in „Za goro solnce mi zahaja“ ste se tudi dobro izvršili; „Prošnja“ s tenor-solo (Meden) se je morala ponavljati in isto tako na obče zahtevanje „Bodi zdrava, domovina“, pri kateri je iz posebne prijaznosti g. Pucihar bariton-solo pel, tenor-solo pa g. Meden, kateri je še dodal dičen samospjev „Ukazi“, njegova mala hčerka ga je pa spremljala na glasoviru. Reči moramo, da je v nedeljo vsakdo z veselim srcem zapustil čitalnico, z nado, da še kedaj sliši krasno petje, kakoršno je bilo ta večer, in z željo do Vsegamogočnega, da ohrani še mnoga leta mojstra-pevca gosp. Meden-a v proslavo našega melodičnega petja. „Slavec“ pa je dokazal čast in hvaležnost zopet tistemu, kateri njega ljubi.

(Pisateljsko podporno društvo) napravi v četrtek 3. junija t. l. izlet v Dol, na katerega vabi vse gg. društvenike z njihovimi obitelji vred. Odhod iz Ljubljane po železnici v Zalog ob 3. uri popoldne, povrat ob 10. uri zvečer z vlakom. To Vam bode prijeten popoldanski izlet!

(Zaplenjen) je bil včeraj „Slov. Narod“ zaradi uvodnega članka: „Velikonemška demonstracija — v Ljubljani.“

(Solnčarica) omamila je nedavno v Hrenovicah dve ženski na polji pri delu. Prva je bila stara žena, druga 16letna deklica. Stara bode ozdravila, mlajša je čez dva dni umrla.

(Umrli je Miha Lamne) v Škocijanu 31. maja. Bil je pokojni blagi mož in večjim duhovnikom znan, katerim se v molitev priporoča.

(Čast. gosp. Janez Škubic), župnik v pokoji in zlatomašnik v Mirnipeči, umrl je po kratki bolezni previden s sv. zakramenti za umirajoče v 80. letu svoje dobe 29. maja zvečer ob 1/2 10. uri. Pogreb je bil danes ob 9. uri dopoldne. R. I. P.

(Cesarjev dar), 200 goldinarjev, prejela je župnija v Podčetrtku na Slov. Štajarju za nove zvonove.

(Vabilo) na slavnostni večer s katerim akad. društvo „Slovenija“ na Dunaji dne 5. junija 1886 proslavi dvajsetletnico književnega delovanja svojega častnega člana prof. Josipa Stritarja (Boris-Mirana). Začetek ob 8. uri zvečer. (Local: Hotel „goldenes Kreuz“, VI., Mariahilferstrasse 99.) Vspored. A.: 1. Pozdrav predsednika gosp. dr. M. Murka. 2. Koseski — B. Ipavic: „Kdo je mar?“, zbor s spremljevanjem glasovira. 3. Slavnostni govor. Govori gosp. drd. Danilo Majaron. 4. Boris-Miran — Kocijančič: „Oblaček“, zbor s tenor in bariton solom. 5. Beethoven: Sonata Op. 111. Svira na glasoviru gospica Bogomila Sumanova. 6. Boris Miran — Hajdrih: „Pri oknu sva molče slonela“. Cveterospev slovanskega pevskega društva. 7. Tamburaški zbor hrvaškega akad. društva „Zvonimira“. 8. Prešeren — Vilhar: „Mornar“. Solo poje c. kr. operni pevec gosp. L. Weiglein. 9. Boris-Miran — Kocijančič: „Danes tukaj, jutri tam“. Zbor z bariton solom. — B. Zabavni del. Pri zborih sodelujejo po posebni prijaznosti članovi „Slovanskega pevskega društva“ in akad. društev: „Zvonimira“ in „Akad. spolka“. Pevovodja gosp. Jiřík. K tej slavnosti najuljudneje vabi odbor.

Razne reči.

— Trgovina na Ogerskem leta 1885. Deželna statistična komisija v Budapešti je izdala podrobno izvestje o prometu in trgovini na Ogerskem p. l. Ogerska je plačala Avstriji za uvažnato blago 364,524.385 gold. Avstrija pa Ogerski 285,711.148 gold., toraj je Avstrija iz Ogerske dobila 78,813.237 gold. več, kakor Ogerska od nje. — Poglejmo te številke bolj na drobno. Uvozilo se je vsega skupaj v Avstrijo 455,163.231 gold., a izvozilo 398,448.183 gold., ker je Ogerska 56,715.044 gold. več plačala za blago iz tujih dežel uvaženo, nego je ona dobila za blago, ktero izvažala. Kakšne so pa razmere med Avstrijo in Ogersko, smo že videli. Da je skupni izvoz samo za 56,715.044 gld. manjši, kakor skupni uvoz, pride od tega, da Ogerska pošilja veliko surovih pridelkov na Nemško, Francosko, Angleško in Belgijo, in to jo odškoduje za to, kar iz Avstrije več uvažva, nego izvažva. A Ogerska je še na slabšim proti deželam manj industrijalnim, kakor so Bosna, Srbija in Rumunija. Preteklo leto se je iz teh dežel na Ogersko uvozilo robe (žive in mrtve) v skupni vrednosti 38,766.353, a iz Ogerskega je šlo v te dežele blaga vrednega 16,724.232 gold., tako, da je bil izvoz Ogerske v te zemlje slabše od uvoza iz teh dežel za

22,042.112 gold. — Na videz so te dežele na boljsem mimo Ogerske, a v ekonomičnem pogledu so isto tako podložne Avstriji, kakor Ogersko, ker nimajo še razvite obrtnosti, a na surovih pridelkih so bogate, toraj je vsekako boljše njih trgovina, kakor ogerska. — Ogerska trgovina in ogerska obrtnost ne more nikjer tekmovati. To nam kažejo suhoparne številke.

— Iz norišnice k bogati dedščini. Od l. 1840 je bil v norišnici Pant-Saint-Come v Montpellieru Janez Mistral, ki ima zelo burno življenje za sabo. Njegov oče je bil velik skupuh. Proti volji svojih starišev je šel v Poljsko in se oženil s pevkinjo Dobrovsko, a domú se je povrnil, ko je potrosil ves denar. Da se na poti preživí, bil je prisiljen prositi in popevati, in v veliki revščini se je vrnil v rodno mesto Saint-Rémy. Oče je bil v kavarni, ko se pred njega vstopi sin kot siromak. Oče, zagledavši sina, pokliče redarje, rekoč, da je bil znoril. Janez Mistral je bil na zahtevanje očeta zaprt v norišnico, žena je bila iztirana iz Francoskega kot vlačuga in nje zakon ni bil spoznan za postavnega. Med tem umrje Mistralov oče, in ogromno premoženje imelo je propasti njegovima dvema otrokoma, omoženi hčeri in Janezu Mistralu, ki je bil povsem zdrav na duhu v norišnici. Mož njegove sestre je opravljal premoženje, ter delal na to, da bi ne bil Mistral odpuščen iz norišnice. A Fournir, Mistralov rojak, delal je na vse kriplje, da bode Mistral odpuščen in posrečilo se mu je. Mistral, ki je presedel celih 47 let v norišnici je bil konečno izpuščen, in izročena mu je bila polovica imetka, ki se preračuna na 60.000 frankov.

Telegrami.

Dunaj, 1. junija. Listi vzajemno sporočajo, da se je finančni minister v carinskem odseku izjavil, da če bi se carina na petrolej, kakor jo vlada predlaga, zavrgla, bode vlada nastopila postavni pot in bo na podlagi ustave cesarju že takó predlagala, da se bo vsled tistega z Ogri carinska pogodba lahko sklenila, kakor je to vže dogovorjeno. Odsek do sedaj ni še ničesa sklenil.

Carigrad, 1. junija. Turčija naznanja z okrožnico, da se Grška pri razoroževanju nikakega reda ne drži, pri vsem tem je pa še turško trdnjavo Zygos zasedla. Vojski so se sicer za nekoliko nazaj pomaknili, kljubu temu pa še vedno strelivo navlačujejo. Turčija pravi, da ji bo sicer žal, če se bo morala zopet sile poslužiti za pridobitev trdnjave Zygos, toda če ne bo drugače, se jo bo!

Pariz, 31. maja. V diplomatskih krogih se čuje, da grški kabinet grozi odpovedati se, če bi velesile le na to silile, da se blokada še le tedaj odpravi, kedar bodo Grki pokazali podpisan dekret o razoroževanju.

Umrli so:

29. maja. Janez Bizjak, delavčev sin, 2 leti, Stari trg št. 11, jetika. — Gabrijela Rekar, komisijonarjeva hči, 1 1/2 leta, Kolodvorske ulice št. 30, Bronchitis capillaris. — Marija Eržen, mizarjeva žena, 68 let, Prešne ulice št. 8, Caries.

Tujci.

30. maja.

Pri **Malicu**: Brand, trgovec, iz Berolina. — Ferdinand pl. Widmann, zasabnik, s soprogo, z Dunaja. — Dr. Rihard Hueber, zasebnik, z Dunaja. — Rudolf in Albert Buchler, trgovca, iz Trsta. — Arthur Zorzi in Turiser, zasebnika, iz Trsta.

Pri **Stonu**: König, Tiesber, Schiller in Heumeier, potovalci, z Dunaja. — Jožef Perlgrund, trgovec, iz Budapešte. — D. Bui, uradnik, s soprogo, iz Špljeta. — H. Cazafura, zasebnik, iz Tolmina. — Baron C. May, zasebnik, z družino, iz Trebiža. — Viktor Jombart, c. k. poročnik, iz Klengenfelda. — Hess, c. k. zdravnik, s soprogo, iz Kronaua.

Pri **Bavarskem dvoru**: Jožef Hakel, potovalec, z Dunaja. — Jožef Pachu, agent, iz Trsta. — France Berne, posestnik, iz Orscheke.

Pri **Južnem kolodvoru**: Gustav Schröter, zasebnik, iz Breslau. — Kralowsky, zasebnik, z Dunaja. — E. De Crinis, bukvozev, iz Grada. — Baron Reyer, c. k. uradnik, iz Korškega. — Anton Kvas, posestnik, iz Trsta. — Marija Smrekar, zasebnica, iz Ptuja.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

1. junija

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 20 k.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85 „ 60 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	116 „ 70 „
Papirna renta, davka prosta	102 „ — „
Akcije avstr.-ogerske banke	880 „ — „
Kreditne akcije	282 „ 10 „
London	126 „ 60 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleonid.	10 „ 02 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 96 „
Nemške marke	62 „ — „

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		srakomera v mm	toplomera po Celziju		
31. 7. u. zjut.	736-32	+17-0	sl. svzh.	oblačno	0-00
2. u. pop.	736-15	+25-8	sl. szap.	jasno	
9. u. zveč.	735-90	+20-0			

Zjutraj oblačno pozneje jasno. Srednja temperatura 20 9° C., za 4-0° nad normalom.

Št. 6859.

Razglas.

Ker se prične žetev, c. k. priv. vzajemna zavarovalnica zoper požar v Gradci vse s. p. n. go-spode posestnike uljudno opozoruje, da zavaruje ona zraven hiš in vsakterega pohištva, strojev, živine i. t. d. tudi pridelke na polji in senožitih zoper požar po kolikor le mogoče ugodnih pogodbah.

Vsa dotična vprašanja se vljudno pojasnujejo v zavarovalničnih pisarnah (Gradec, Sackstrasse št. 20), kakor tudi pri vsakem okrajnem zastopniku (v Ljubljani pri glavnem zastopništvu: sv. Florijana ulice št. 23), kjer se tudi zavaravalne ponudbe sprejemajo.

Gradec, meseca maja 1886.

C. k. priv. vzajemna zavarovalnica zoper požar v Gradci.

(Ponatis se ne plačuje.)

Kupujte srečke pogrebne družva

„Marijine bratovščine“.

Društvo Marijine bratovščine v Ljubljani napravi

dobrodelno loterijo,

katere namen je

ustanova zavetišča „Marijinega doma“,

kjer bodo imeli ostareli in onemogli ter zapuščeni ljudje zavetišče in vso oskrbnost brezplačno.

Ta loterija je z odlokom vis. c. k. finančnega ministerstva dne 21. septembra 1885, št. 28.606 dovoljena. Osnovana je na podlagi 50.000 srečk po 50 krajcarjev, ki bodo zadele 2000 dragocenih in vsakemu koristnih dobitkov v skupni vrednosti 5000 goldinarjev. Vsaka pet in dvajseta srečka gotovo zadene.

Srečkanje bo v Ljubljani 1. decembra 1886 v pričo vladnega zastopnika.

Srečke imajo na prodaj: Na Poljanski cesti: trgovka Marija Ojstriš, na cesarja Jožefa trgu: Urbasova trafika; v Špitalskih ulicah: Majerjeva trafika; na Mestnem trgu: trafika Svatek, trgovec Turk in zlatar Šparovic; na Starem trgu: trgovec Blaznik in Ribič; na sv. Petra cesti: pri društvenem načelniku Regaliju, v brivnici Bukovnikovi in knjigovez Fr. Dežman; v Kolodvorskih ulicah: puškar Dimic; na Marijinem trgu: trgovec Bučar; v Slonovih ulicah: trafika Prosenčeva; v Šelenburgovih ulicah: trafika v Čitalnici; na Dunajski cesti: trafiki Bolé in Blaž ter trgovec s pohištvom Degan; vrh tega mnogi poverjeniki družbe sv. Mohorja. (3)

Klet za vino in pivo.

Podpisani se vsoja p. i. občinstvu s tem naznaniti, da od danes zanaprej se bode pri njem točilo vsaki dan sveže pivo. Kozlerjevo „cesarsko pivo“ (1/2 lit. steklenica) po 10; zraven tega pa tudi prav dobro Vizelsko vino, liter po 32 in 36 kr. Postrežba zraven nagla in dostojna.

K obilnemu obiskovanju vljudno vabi.

(2)

Valentin Pogačnik,

krojaške ulice št. 1.

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotržnicah knjiga:

Kurzgefasste

Geschichte Krains

mit besonderer Rücksicht auf Cultur-Entwicklung.

Von

August Dimitz.

10 pfl v 8°.

Cena mehko vezani knjigi je 80 kr., elegantno v zlatem obresku vezana stane 1 gld. 50 kr

Čislani gospod pisatelji podaje nam v omenjeni knjigi pregledno in skupno, nič važnega prezirajočo, objektivno podobo povestnice naše obje domovine, koja bode vsak domoljub gotovo kot dobro došlo in z veseljem marljivo prebiral.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed Bamberg

knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.